

ขอบเขตการใช้กฎหมายอาญา

กฎหมายอาญาใช้ลงโทษผู้กระทำความผิด พิจารณาจาก

1. หลักดินแดน
2. หลักลงโทษสากล
3. หลักบุคคล

1. หลักดินแดน ม.4 - 6

: การกระทำความผิดที่เกิดขึ้นในดินแดนไทย หรือถือว่ากระทำความผิดในดินแดนไทย

(1) กระทำความผิดในราชอาณาจักรไทย ม.4 ว.1

ราชอาณาจักร : พื้นดิน พื้นน้ำ อากาศบนพื้นดิน อากาศบนพื้นน้ำ ไม่รวมสถานทูต

(2) กระทำความผิดนอกราชอาณาจักรไทย แต่ให้ถือว่ากระทำความผิดในราชอาณาจักรไทย

- 1) การกระทำความผิดในเรือไทย ในอากาศยานไทย ม.4 ว.2
- 2) การกระทำความผิดบางส่วนทำในราชอาณาจักร บางส่วนทำนอกราชอาณาจักร ม.5 ว.1
- 3) ผลแห่งการกระทำที่เกิดขึ้นในราชอาณาจักร ม.5 ว.1
- 4) ผลแห่งการกระทำจะเกิดขึ้นในราชอาณาจักร แต่การเตรียมหรือพยายามกระทำนอกราชอาณาจักร ม.5 ว.2
- 5) ตัวการ ผู้ใช้ ผู้สนับสนุน ได้กระทำนอกราชอาณาจักรแต่ความผิดได้กระทำในราชอาณาจักร หรือ นอกราชอาณาจักรแต่ถือว่าเป็นการกระทำความผิดในราชอาณาจักร ม.6

1) การกระทำความผิดในเรือไทย อากาศยานไทย ม.4 ว.2

ตัวอย่าง

- 1) แต่งคนญี่ปุ่นลักทรัพย์นายดำชาวเกาหลีในอากาศยานจีน ขณะบินเหนือประเทศพม่า (นอก)
- 2) แต่งคนญี่ปุ่นลักทรัพย์นายดำชาวเกาหลีในอากาศยานจีน ขณะบินเหนือประเทศไทย (ม.4 ว.1)
- 3) แต่งคนญี่ปุ่นลักทรัพย์นายดำชาวเกาหลีในอากาศยานไทย ขณะบินเหนือประเทศพม่า (ม.4 ว.2)
- 4) แต่งคนญี่ปุ่นลักทรัพย์นายดำชาวเกาหลีในอากาศยานไทย ขณะบินเหนือประเทศไทย (ม.4 ว.1)
- 5) แต่งคนญี่ปุ่นทำร้ายนายดำชาวเกาหลี บนปีกอากาศยานไทย ขณะจอดที่ประเทศพม่า (นอก)
- 6) แต่งคนญี่ปุ่นทำร้ายนายดำชาวเกาหลี นายดำหนีเข้ามาตายในอากาศยานไทย ขณะจอดที่ประเทศพม่า (นอก)
- 7) แต่งคนญี่ปุ่นยืนที่ลานจอดประเทศพม่ายิงดำชาวเกาหลีตายในอากาศยานไทย (ม.4 ว.2)

- 8) แต่งคนญี่ปุ่นให้นายตำรวจเกาหลีกินยาพิษที่สนามบินประเทศพม่า ยาพิษออกฤทธิ์ให้นายตำรวจตายในอากาศยานไทย (ม.4 ว.2)

2) การกระทำบางส่วนทำในราชอาณาจักร บางส่วนทำนอกราชอาณาจักร ม.5 ว.1

ตัวอย่าง

- 1) แต่งคนลาวยื่นฝั้ลาว ยิง ตำรวจเขมรตายที่ยืนฝั้ไทย
- 2) แต่งคนลาวยื่นฝั้ลาว ยิง ตำรวจเขมรไม่ตายที่ยืนฝั้ไทย
- 3) แต่งคนลาวยื่นฝั้ลาว ลี้้งปืนไปที่ ตำรวจเขมรที่ยืนฝั้ไทย (ไปผิด ม.5 ว.2 เพราะยังไม่กระทำ)
- 4) แต่งและดำเนินรถทัวร์มาจากมาเลเซียมาไทย ขณะที่ยังไม่เข้าไทย แต่งได้นายาสลบให้ดำเนินเมื่อรถเข้าไทยยาสลบออกฤทธิ์ แต่งจึงปลดทรัพย์ของดำเนิน
- 5) แต่งพรากเด็กชายดำเนินที่ประเทศไทย ไปร่วมประเวณีที่ประเทศญี่ปุ่น

3) ผลแห่งการกระทำเกิดขึ้นในราชอาณาจักร ม.5 ว.1

ตัวอย่าง

- 1) แต่งชาวญี่ปุ่นต้องการฆ่าดำเนินเกาหลี โดยวางยาพิษดำเนินที่เกาหลีแล้วดำเนินเดินทางมาตายที่ประเทศไทย
- 2) แต่งชาวญี่ปุ่นต้องการฆ่าดำเนินเกาหลี โดยวางยาพิษดำเนินที่เกาหลีแล้วดำเนินไม่ตายเพราะรักษาทันที่ประเทศไทย (ไปผิด ม.5 ว.2 เพราะยังไม่เกิด)
- 3) แต่งคนลาวยิงดำเนินคนไทย ดำเนินทางมารักษาในประเทศไทย แล้วมาตายในประเทศไทย

4) ผลแห่งการกระทำจะเกิดขึ้นในราชอาณาจักร แต่การเตรียมหรือพยายามกระทำนอกราชอาณาจักร ม.5 ว.2

ตัวอย่าง

- 1) แต่งชาวมาเลเซีย เตรียมอุปกรณ์มาเผาบ้านดำเนินในประเทศไทย แต่งยังไม่เข้ามาถูกจับก่อน
- 2) แต่งชาวลาวอยู่ฝั้ลาว ลี้้งปืน มายังแต่งอยู่ฝั้ไทย

5) ตัวการ ผู้ใช้ ผู้สนับสนุน ได้กระทำนอกราชอาณาจักรแต่ความผิดได้กระทำในราชอาณาจักร หรือ นอกราชอาณาจักรแต่ถือว่าเป็นการกระทำความผิดในราชอาณาจักร ม.6

ตัวอย่าง

- 1) แต่งชาวมาเลเซียว่าจ้างดำเนินที่มาเลเซียให้ไปฆ่าชาวในประเทศไทย
- 2) แต่งชาวมาเลเซียจ้างชาวตระเตรียมวางเพลิงบ้านเชียวในประเทศไทย

3) แต่งชาวมาเลเซียจ้างชาวไปฆ่าดำในเครื่องบินไทย ขณะจอดที่ประเทศพม่า

2. หลักงโทษสากล ม.7

3. หลักบุคคล ม.8, 9

ม.8 เป็นการกระทำความผิดนอกราชอาณาจักร ไม่ใช่ ม.4 ว.2 - 7

ม.9 เจ้าพนักงานกระทำความผิดกระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ เป็นการกระทำความผิดนอกราชอาณาจักร ไม่ใช่ ม.4 ว.2 - 7

การคำนึงถึงคำพิพากษาต่างประเทศ ม.10, 11

ม.10 กรณีกระทำความผิดนอกราชอาณาจักร ไม่ใช่ ม.4 - 6

แยกพิจารณา

(1) กรณีศาลไทยลงโทษอีกไม่ได้

- เป็นความผิดที่ระบุไว้ใน ม.7(2) (3), 8, 9
- ศาลต่างประเทศพิพากษาถึงที่สุดให้ปล่อยตัว หรือ ศาลต่างประเทศพิพากษาให้ลงโทษ และพ้นโทษมาแล้ว

(2) กรณีศาลไทยมีดุลพินิจลงโทษ

- เป็นความผิดที่ระบุไว้ใน ม.7(2) (3), 8, 9
- ศาลต่างประเทศพิพากษาให้ลงโทษ ผู้นั้นรับโทษมาบ้าง แต่ยังไม่พ้นโทษ

(3) กรณีศาลไทยต้องลงโทษ

- เป็นความผิดที่ระบุไว้ใน ม.7(1) (1/1) (2 ทวิ)
- เป็นความผิดที่ระบุไว้ใน ม.7(2) (3), 8, 9 ศาลต่างประเทศพิพากษายังไม่ถึงที่สุดให้ปล่อยตัว
- เป็นความผิดที่ระบุไว้ใน ม.7(2) (3), 8, 9 ศาลต่างประเทศพิพากษาให้ลงโทษ แต่ยังไม่รับโทษ

ม.11 กรณีทำผิดในราชอาณาจักร หรือ กฎหมายให้ถือว่ากระทำผิดในราชอาณาจักร

แยกพิจารณา

(1) กรณีศาลไทยลงโทษอีกไม่ได้

- ผู้กระทำความผิดถูกฟ้องที่ศาลต่างประเทศโดยรัฐบาลไทยร้องขอ
 - ศาลต่างประเทศพิพากษาถึงที่สุดให้ปล่อยตัว หรือ ศาลต่างประเทศพิพากษาให้ลงโทษ และพ้นโทษมาแล้ว
- (2) กรณีศาลไทยมีดุลพินิจลงโทษ
- ผู้นั้นรับโทษตามคำพิพากษาต่างประเทศมาแล้วทั้งหมดโดยรัฐบาลไทยไม่ได้ร้องขอ
 - ผู้นั้นรับโทษตามคำพิพากษาต่างประเทศมาแล้วบางส่วน (รัฐบาลไทยร้องขอหรือไม่ก็ได้)
- (3) กรณีศาลไทยต้องลงโทษ
- ศาลต่างประเทศพิพากษายังไม่ถึงที่สุดให้ปล่อยตัว (รัฐบาลไทยร้องขอหรือไม่ก็ได้)
 - ศาลต่างประเทศพิพากษาให้ลงโทษ แต่ยังไม่รับโทษ (รัฐบาลไทยร้องขอหรือไม่ก็ได้)
 - ศาลต่างประเทศพิพากษาถึงที่สุดให้ปล่อยตัว โดยรัฐบาลไทยไม่ได้ร้องขอ